Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dnia 24 sierpnia 1933 r. 912.

Treść numeru:

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Polemika w sprawie litewsko-niemieckich rokowań handlowych. W związku z oświadczeniem półurzędowego "Lietuvos Aidasa", iż toczące się obecnie litewsko-niemieckie rokowania handlowe nie posiadają całkiem charakteru politycznego oraz w odpowiedzi na zarzuty wysunięte przez to pismo pod adresem prasy opozycyjnej, "Rytas" Nr.178 z 21.VIII.1933 r. zamieszcza obszerny artykuł polemiczny, w którym m.in. pisze /streszczenie/:

Wątpliwe jest, czy w jakimkolwiek kraju organ partji rządzącej pozwala sobie na taki ton polemiki, jaki jest w "Liet.Aidasie". Zazwyczaj pisma reprezentujące sfery rządzące zwykłe odpowiadać na czynione im zarzuty w sposób właściwy ich sytuacji społecznej. Chodzi tu więc o noblesse oblige.

Niestety zasady tej nie rozumie i nie przestrzega w polemice odmłodzony /chociaż i nie przy pomocy Steinacha/"Liet.Aidas". Pisząc o litewsko-niemieckich rokowaniach handlowych "Liet.Aidas" zarzuca prasie opozycyjnej, iż ona na wzór kumoszek wiejskich prześciga się wzajemnie w pytlowaniu językiem. Piękne wyobrażenie może wynieść czytelnik obcy o społeczeństwie litewskiem, gdy przeczyta podobne wystąpienie półurzędówki.

Nawiązując w dalszym ciągu do zapewnień "Liet.Aidasa", iż litewsko-niemieckie rokowania handlowe nie posiadają charakteru politycznego, "Rytas" oświadcza, iż jego zdaniem byłoby nienormalnem, by dwa państwa posiadające bardzo wiele interesów wspólnych nie wykorzystały rokowań ekonomicznych dla równoczesnego uregulowania pewnych większych czy mniejszych zagadnień politycznych. Nie ulega wątpliwości, iż Niemcy wysyłając do Kowna swą delegację udzieliły jej pełnomocnictw co do prowadzenia natury politycznej. Potwierdza to zresztą prasa niemiecka. To samo stwierdza Elta, która podała opinję "Vossische Ztg." oraz nie zdementowała wiadomości zamieszczonych w "Liet.Žinios" i "Rytas". Wreszcie jakie znaczenie "Liet. Aidas" nada przybyciu do Kowna w charakterze przewodniczącego delegacji niemieckiej dyrektora Dep.Wschodniego M-stwa Spraw Zagr., który złożył wizyty premjerowi i ministrowi Spraw Zagranicznych.

Oficjalny organ rządzącej partji hitlerowców "Völkischer Beobachter" o litewsko-niemieckich rokowaniach handlowych pisze w sposób następujący: "Fakt, iż rząd niemiecki wysłał w celu rokowań z Litwą kierownika Departamentu Wschodniego dowodzi, iż Niemcy rokowaniom tym nadają specjalne znaczenie. O ile po wyrzeczeniu się dotychczasowego antyniemieckiego nastawienia przy obecnej trudnej sytuacji gospodarczej Litwy ze strony litewskiej będą poczynione starania w kierunku uzyskania pomocy niemieckiej, w takim razie Niemcy gotowe są takiej pomocy Litwie udzielić, lecz jedynie wtedy, o ile Litwa zdecyduje się w sposób przychylny wypełnić to, co w zakres rokowań nie wchodzi lecz specjalnie dotyczy stosunków litewsko-niemieckich". Inna sprawa - kontynuuje "Rytas" - czy Niemcom uda się tym rokowaniom nadać pożądany przez niech kierunek. Byłoby rzeczą bardzo pożądaną, by mówiono wyłącznie o sprawach ekonomicznych i nie uczyniono żadnych koncesyj w rodzaju tych, jakich udzielił swojego czasu Voldemaras. Należy wierzyć, iż nauczeni smutnem doświadczeniem delegaci litewscy będą prowadzili rokowania ze specjalną ostrożnością i że zostanie usunięta ręka niemiecka ze sprawy kłajpedzkiej, która Niemców wcale nie dotyczy.

Na zakończenie "Rytas" przytacza głos pisma "Kłaipedos Keleivis", które również dowodzi politycznego charakteru litewsko-niemieckich rokowań handlowych.

Kronika.

Przerwa w lit.-niemieckich rokowaniach handlowych. "Liet.Aidas" Nr.187 /VIII.1933/zamieszcza oficjalny komunikat Elty następującej treści: Podczas rokowań litewsko-niemieckiej komisji ekonomicznej, które trwały od dnia 9 do 19 sierpnia, obie strony gruntownie i w duchu przyjaznym rozważyły program obrad. Przedstawiciele rządu niemieckiego 19 sierpnia wyjechali do Berlina w celu powiadomienia swych władz o dotychczasowych wynikach rokowań.

W najbliższym czasie rokowania ekonomiczne zostaną wznowione i należy się spodziewać, że w krótkim czasie zostaną zakończone.

"L i e t u v o s Ż i n i o s" o r o k o w a n i a c h l i t e w s k o - n i e m i e c k i c h ."Lietuvos Żinios" Nr.188 /VIII.1933/, pisząc o litewsko-niemieckich rokowaniach handlowych podają, iż według informacyj sfer bliskich delegacji litewskiej litewsko-niemieckie rokowania handlowe oficjalnie nie zostały zerwane lecz zawieszone na czas nieograniczony.

Obecnie do Kowna przybędzie nowa delegacja niemieckich prawników, która wraz z prawnikami litewskimi wyjaśni zagadnienia natury prawniczej, dotyczące rokowań, mianowicie sprawy zezwoleń na pracę dla obywateli niemieckich, zamieszkujących w Litwie, optantów niemieckich w Kraju Kłajpedzkim i t.d. Zasadnicze jednak kwestje podobno zostały już omówione, a ze strony delegacji niemieckiej nie przejawiła się chęć unormowania wzajemnych stosunków handlowych i uregulowania eksportu litewskiego do Niemiec, który z 24 milj. w pierwszem półroczu r.ub. zmalał do 8 milj. w pierwszem półroczu r.b.

Z w i ę k s z e n i e z a k u p ó w s o w i e c k i c h w L i t w i e .Prasa kowieńska /z 21.VIII.1933/donosi, iż "Wnieszторg"postanowił powiększyć zakupy w Litwie w roku przyszłym o miljon litów. "Wnieszторg" zaprzecza jednocześnie pogłoskom, jakoby Sowiety miały zakupywać cukier w Litwie.-

L i s t o t w a r t y p. M. B r e n s z t e j n a w s p r a w i e w y w i a d u z p r z e d s t a w i c i e l e m k o w i e ń s k i e g o p i s m a "Ł a p a s". "Dzień Kowieński" Nr.185./VIII.1933/ zamieszcza list otwarty p.Michała Brensztejna, zawierający sprostowanie fałszywie zredagowanego wywiadu, jaki się ukazał na łamach kowieńskiego pisma "Łapas". P.Brensztejn m.in. stwierdza, iż w przelotnej rozmowie ze współpracownikiem tego pisma unikał podsuwanych mu tematów politycznych i ograniczył się do wypowiedzenia przekonania, iż wspólny wróg Polski i Litwy - Niemcy pogodzi te państwa. Słowa zaś dotyczące przyszłego losu Wilna zostały przez autora sensacyjnego artykułu zmyślone.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

S p i s l u d n o ś c i w L i t w i e .Prasa kowieńska /z 21.VIII 1933/ donosi, iż litewskie M-stwo Skarbu zamierza ogłosić w lutym 1934 r. spis ludności. Na cel ten zostały już wyznaczone potrzebne środki pieniężne.

P r o j e k t z a ł o ż e n i a w y ż s z e j s z k o ł y s p o r t o w e j .Prasa kowieńska /z 21.VIII.1933/ komunikuje, iż M-stwo Oświaty opracowuje obecnie projekt wyższej szkoły sportowej, która ma być założona w latach 1934/35.

D o k o ł a w y b o r ó w d o K a s C h o r y c h .Prasa kowieńska /z 21.VIII.1933 r./: W najbliższych dniach M-stwo Spraw Wewn. prześle do Gabinetu Ministrów projekt zmiany ustawy o Kasach Chorych. Nowe wybory do Kas Chorych mają się odbyć jeszcze w r.b.

Z a b i e g i b. m i n i s t r a S k a r b u P e t r u l i s a o p r z y w r ó c e n i e m u p r a w o b y w a t e l s k i c h. Prasa kowieńska /z 21.VIII.1933/:W związku z rocznicą 8 września b.litewski minister Skarbu Petrulis zabiega u prezydenta Republiki o przywrócenie mu praw obywatelskich.

W i z y t a G l e m ż y i T a l l a t - K i e ł p s z y w W i l n i e . Prasa kowieńska /z 21.VIII.1933/:W dn.17 sierpnia wyjechali samochodem do Wilna prezes "Pienocentrasa" J.Glemża oraz dyrektor Izby Rolniczej J.Tallat-Kiełpsza. Zabawią oni w Wilnie kilka dni, gdzie zapoznają się ze stanem miejscowego rolnictwa i gospodarstwa mlecznego.-

N o w e a g e n c j e p o c z t o w e w L i t w i e .Prasa kowieńska /z 21.VIII.1933/:Zarząd poczty postanowił założyć na prowincji litewskiej 150 nowych agencyj pocztowych.-

B7